

מא

בן דניאל קרייז' / 19/20
סיכום דעתו של פלגלה
מיום ב' ל' יחד ב' חסי"ד - 9.3.54
בשעה 11.00

השתתפים:

חברי הוועדה:

- א. כהן - מ"מ היו"ר
- י. אורי
- ב. אבניאל
- מ. חזני
- ש. לביא
- ש. פרלשטיין

מוזמנים:

- ד"ר לוינטל - מטעם משרד המסחר וחק עשיה
- מר בר-ניב - מטעם משרד העבודה
- מר הנגבי - מטעם משרד המשפטים

סדר-היום:

- א. ענין אפת
- ב. חוק המזמנים

היו"ר א. כהן:

אני פותח את הישיבה.

בענין סיכום הדיון בשאלת ההתיקרות, ברשותכם ברצוני להציע הצעה שאולי תתקבל על דעת כל החברים.

י. אורי:

משני נימוקים אני מציע שלא נצביע היום: א. שתוך זה שעדיין איננו מוכנים; ב. לא הייתי רוצה לעשות זאת שלא בנוכחותו של מר בנטוב.

החלטת הוועדה:

הוחלט לדחות את ההצעה בהצעות לסיכום הדיון בשאלת ההתיקרות לישיבה הבאה.

ס. חזני:

בענין צפת החלטנו שהיום נקבע את סדר הדיון. אני הייתי מוצא לנכון, במקום להביא הנה את כל הגורמים המעוניינים מצפת, מנסב: שהועדה כולה תצא ליום אחד לצפת כדי למצות את הבעיה במקום. אולי צריך להזמין לנסיעה זו 2-3 נציגי ממשלה הנוגעים בדבר, ואחד כך בדיון בוועדה.

י. אורי:

היות והחלטנו על סיור במפעלי המים בצפון, אני מציע להצמיד את הביקור בצפת לסיור זה. ואם הכנסת תצא לפגרה ב-1 באפריל, אפשר יהיה לעשות זאת ביום א' שלאחר צאת הכנסת לפגרה.

ב. אבניאל:

אני חושב שבקשר לצפת הרבה יותר פרודוקטיבי יהיה אם נכתוב לכל הגורמים האלה שיופיעו בפנינו ויכינו את דבריהם ותזכיריהם בכתב, מאשר אנו נתרוצץ אליהם.

הי"ר א. כהן:

אני מקבל בדרך כלל כקו מנחה את הצעת מר אורי שנצא לביקור בצפת בלבד ביום א' שלאחר צאת הכנסת לפגרה, ובקשר לפרטים הטכניים יבוא מזכיר הועדה בדברים עם החברים.

אני חושב שנציג מחלקת התעסוקה במשרד העבודה צריך להשתתף בסיור זה, וגם גיחם לכך יבוא מזכיר הועדה בדברים עם המשרד הנוגע בדבר.

אנו עוברים לסעיף ב' בסדר היום - המסך הדיון כחוק האומנים. אנו המסקנו בסעיף 7(א), כי כמה מחברי הועדה ביקשו שיהיה להתייעצות.

ש. פרלסטין:

עדיין לא התייעצנו ואני מבקש שלא נדון היום על הרכב ועדת הבחינות ועל אותם סעיפים שלגביהם חלה הצעת ההסתדרות.

ס. חזני:

יש לי הסתייגות לסעיף 2. אני אומר, כי העיקרון צריך להיות, שכל ענין חוק האומנים והבחינות יחול רק לגבי מקצועות שאי ידיעה ברורה בהם עלולה לגרום לסכנה לאדם שמשתמש במוצר הזה או לאדם העובד בו, כגון: שרברבות.

הי"ר א. כהן:

כלומר, אתה מציע ליטול מהשר את הסמכות של תיקון הרשימה באופן גלתי פרלמנטרי. אני שואל, האם אינך חושב שעל כל זה יהיה מקום לדון כאשר נעסוק ברשימה?

ס. חזני:

אני טוען שזה צריך להיות העיקרון של סעיף 2.

מר הנציג:

אשלי מר חזני יסתפק בדרך שהלכנו בה

בחוקים אחרים, שנוסיף בחוק שהשר יכול לעשות זאת באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, כי אז לא יהיה תוקף לצו עד שהשר יקבל אישור ועדת הכלכלה עליו?

מציע

ש. פרלשטיין:
אני להבדיל בין שני סוגי סלחנות: אלו שבאי-ידיעתן יש מסום סכנה לצרכנים, ואלו שבאי-ידיעתן אין מסום סכנה לצרכנים. לגבי אלו שבאי-ידיעתן יש סכנה לצבור, יש לקיים בחינות חובה, לגבי היתר הבחינות צריכות להיות רשות ולא חובה.

ב. אבניאל:
אם התקבל הצעתו של מר פרלשטיין, אמיר את כל הסתיגויותי לחוק זה.

היו"ר א. כהן:
אני רוצה להזכיר לחברי הועדה, כי בשעת הקריאה הראשונה של החוק בוועדה, גם אני וגם חברי הכנסת אבניאל ורובין, הבענו דעה שיש להבדיל בין בחינות חובה ובחינות רשות. אבל החלטנו לדון בזה רק לאחר שנסיים את הדיון בחוק ונגיע לרשימה.

ב. אבניאל:
אני מציע שבעם החוק נכנסים כמה מלים שתגבלנה את החוק רק למקצועות מסויימים.

ש. לביא:
אם יש זיכוח על מקצועות שעליהם יחול חוק זה, אני מציע שנדון קודם כל על הרשימה.

מר הנגבי:
אני מציע שנסיים את הדיון בסעיפי החוק, ורק אחר כך נעבור לרשימה.

ס. חזני:
אני מציע שמבנה החוק יהיה כזה:
א. בסעיף 1 ייאמר במפורש העיקרון, שאומן שעוסק במלאכה שאי-ידיעתה על בוריה עלולה לגרום סכנה לצבור או לעוסק בו - יהיה חייב בבחינות; או לעוסק בו - יהיה חייב בבחינות;

ב. השר רשאי להוסיף לרשימה או לגרוע ממנה, באישורה של ועדת הכלכלה.

ג. הרשות בידי אומן לבקש בחינות, לפי פרוצדורה מתאימה, גם במקצועות אחרים שאינם כלולים בגדר החוק.

היו"ר א. כהן:
במלים אחרות, אתה מציע, שנתחיל לדון בחוק מחדש.

ד"ר לוינטל:
אני מסרתי לטר המסחר והתעשייה דו"ח על ההצעות שנשמעו בוועדה ביחס לצמצום התוספת וביחס לבחינות חובה ובחינות רשות, ואין בדעת השר לקנות בחזרה את החוק; זאת אמרת, להציע למססלה לקחת בחזרה את החוק. אבל הוא יראה בעין יפה, אם הרוב בוועדה יקבל תיקון זה שהוצע על ידי חבר הכנסת חזני, והוא יהיה מוכן לתמוך בכך.

שר המסחר והתעשייה מצטער שאינו יכול להופיע לוועדה, אבל יש בדעתו להופיע באחת הישיבות הבאות, ולתבוע הכנסת תיקון זה. אולם גם אני חושב, ששינוי כזה מחייב שנוי מהותי של הצעת החוק.

מר הנגבי: אני חולק על דעתו של ד"ר לוינסקי

אין צורך בשינוי מהותי בחוק, גם כאן מסכימים שיהיו כמה מקצועות בחוק שלגביהם תהיינה הבחינות חובה. נוסף לכך יהיה טעיף שיאמר, כי אפשר לקיים בחינות רשות גם במקצועות שהם מחוץ לדשימה הכלולה בחוק זה.

לא ידעתי על בקשתו של שר המסחר והתעשייה, על כל פנים, זוהי בקשה פרטית ברגע זה, כי לגבי המטלה קיימת התוספת הזאת וההצעה הזאת. אינני יודע מה תהיה דעת המטלה בנוגע לקיצוצים בדשימה, אבל אני חושב שאיש לא יתנגד לכך שתקיימנה בחינות רשות גם במשלוחי יד אחרים.

ב. מבניאל: מה שהוצע על ידי חברי הכנסת חזני ופרלשטיין, זהו שנוי יסודי, ולא כפי

שאמר מר הנגבי. אני חושב שעלולה להיות ברכה אם נקבל את החוק כרוח הצעת מר חזני. לכן אני ממליץ לקבל את הצעתו ובהתאם להצעה זו נצטרך לטבות את החוק ולהכניס פיסקה מיוחדת ביחס לכך.

היו"ר א. כ. הן: לדעתי, כל מה שאמרו כאן החברים ניתן

למצוא במעיפי החוק, על ידי תיקון, תוספת או גריעה. חברי הכנסת חזני, אבניאל ופרלשטיין אינם מסתפקים בחוספת המפורטת, אלא דורשים להכניס פרינציפ מסויים בחוק. אינני נוטה לזה. לדעתי, הגדרות עקרוניות עלולות להחטיא את המטרה.

ש. לביא: אני מציע תוספת להצעת חזני: כל מה שמסכן את בריאות הצבור ומקלקל את טעם המדינה.

היו"ר א. כהן:

השאלה שצריכה לעמוד להצבעה היא - אם להכניס בפירושים את ההגדרה העקרונית הקובעת את אופי התוספת, לפני שאנו ניגשים לדיון בתוספת. זוהי הצעת מר חזני. אני מתנגד לה, אני חושב שאין בה צורך. על כל פנים, אצביע את הצעת מר חזני.

ה צ ב ע ה

הצעת מר חזני נדחתה

הסתייגות למר חזני: להוסיף את הפיסקה - "מלאכה" - פירושו - כל אחד ממשלחי היד שאי ידיעתם על בוריה, עלולה לסכן או לגרום נזק לצרכן או האומן - כמפורט בתוספת לחוק זה.

היו"ר א. כהן:

אני מעמיד להצבעה את הצעתו השניה של מר חזני - "שר המסחר והתעשייה, בהסכמתו של שר העבודה ובאישורה של ועדת הכלכלה, רשאי בצו שיפורטם ברשומות, לחקן כל פרט מפרטי התוספת, להוסיף עליהם או לגרוע מהם.

ה צ ב ע ה

הצעת מר חזני - נתקבלה

היו"ר א. כהן:

אני מבקש להצביע שוב את הפרינציפ, אם תהיינה בחינות אומן גם של רשות ולא

רק של חובה מחוץ לרשימת החובה.

ה צ ב ע ה

הוחלט לקבל את הפרינציפ לפיו תהיינה גם בחינות רשות.

ש. פרלשטיין:

מה יחייב את שר המסחר והתעשייה לה קים ועדה בחינות לבחינות רשות? לדעתי, אנו צריכים לקבוע את הפרינציפ שנוסף לבחינות חובה יש בחינות רשות, אבל אנו צריכים לקבוע, ששר המסחר והתעשייה חייב לה קים ועדות בחינות.

ד"ר לוינטל:

אם כן, מן ההכרח לקבוע את המקצועות שבהן תהיינה בחינות רשות בחוספת.

מר הנגבי:

אינני חושב שדבר זה עלול להתקבל על דעת משרד המשפטים, אני הבעתי את הסכמתי, בהתאם להוראות שיש לי מהיועץ המשפטי, לתיקון זה. אמרתי שאני מוכן להתחייב לבחינות רשות לגבי יתר המקצועות שאינם כלוליה ברשימה. כמובן שזה לא ייעשה לגבי כל מקצוע, אלא במידה שתבוא דרישה למשרד המסחר והתעשייה לבחינות רשות, יקבע השר. אפשר לומר אחרת: שמזמן לזמן רשאי שר המסחר והתעשייה, בהתייעצות עם משרד העבודה, לקבוע משלוחי יד אחרים, שבהם תהיינה בחינות רשות.

היו"ר א. כהן:

ה צ ב ע ה

הצעת מר הנגבי - נתקבלה

היו"ר א. כהן:

אני מציע שנבדוק באיזו מידה הסעיפים שהצבענו עליהם מתאימים לעקרונות שנתקבלו

עכשו.

מר הנגבי:

עד סעיף 7 אין כל שנוי, גם לאחר שנחקבלו עקרונות אלו. אחרי סעיף 7 יבוא סעיף המדבר על בחינות הרשות, ואחר כך יבואו, לפי הסדר, כל יתר הסעיפים. לישיבה הבאה נביא נוסח חדש של הסעיפים 1-7.

היו"ר א. כהן:

אנו עוברים לסעיף 8(א): "אדם שהוכיח להנחת דעתו של המנהל, כי עסק בארץ במלאכה כבעל מלאכה שתי שנים לפחות מתוך חמש השנים שקדמו לתחילת חקפו של חוק זה יהא פטור מבחינות אומן באותה מלאכה.

הסעיף 8(א) - נתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 8(ב): "המנהל רשאי, לפי שיקול דעתו, לפטור מבחינות אומן - (1) אדם שקיבל בחו"ל תעודת אומן, או סעיף 8(ב) - נתקבל כנגדה, במלאכה בה הוא מבקש תעודת אומן.

י. אורי:

בסעיף זה מציעה ההסתדרות להוסיף את המלים: "או תעודה ממוסד מוכר".

מר בר-ניב:

וכן מציעה ההסתדרות לכתוב: "המנהל יפטור", ולא "יהיה רשאי לפטור".

היו"ר א. כהן:

אני מעמיד להצבעה את הצעת ההסתדרות.

ה צ ב ע ה

הצעת ההסתדרות - נדחתה

סעיף 8(ב)(1) כמנוסח בהצעת החוק - נתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 8(ב)(2): "אדם שטיים את חוק לימודיו בין בארץ ובין בחו"ל, בבית ספר מקצועי גבוה או בבית ספר מקצועי תיכוני של 4 שיתות לפחות, המקנה, לדעת המנהל, ידיעות מספיקות במלאכה בה הוא מבקש תעודת אומן."

מר בר-ניב:

בסעיף זה אנו מבקשים למחוק את המלה "תיכוני", כי המושג של בי"ס מקצועי

תיכוני הוא מאד מסובך.

הצעת מר בר-ניב - למחוק את המלה "תיכוני" - נתקבלה

י. אורי:

לסעיף זה היתה הצעת ההסתדרות - 3 כיתות בבי"ס מקצועי ואחר שבד 2 שנים במקצוע.

מר בר-ניב:

בענין זה הייתי מבקש למצוא נוסח גמיש, שלא יחייב דוקא ל-4 כיתות, כי באמת ישנו הבדל רב בין המקצועות השונים.

ש. פרלשטיין:

במקום 4 ו-3 כיתות, אולי אפשר לומר: "ובר את כל השלבים המקנים לו את הסמיכות?"

מר בר-ניב:

בחוק החניכות הכנסנו נוסח זה: "אדם שקבל תקודה גמר בבי"ס מקצועי."

ש. פרלשטיין:

אני מציע לקבל את הנוסח הזה.

היו"ר א. כהן:

אני מציע שהיועצים המשפטים יביאו לישיבה הבאה נוסח מתאים לסעיף זה. ואנו עוברים

לסעיף 9(א):

"אדם שעמד בבחינות אומן, או שהוא פטור מבחינות אלה או שפטרוהו מהן, יתן לו שר המסחר והתעשייה או מי שנתמנה לכך על ידו, תעודת אומן, אם נתמללו באותו אדם שני תנאים אלה:

1. ביום מתן התעודה היה בין עשרים ואחת

שנה ומעלה;

2. הביא תעודה המעידה להנחת דעתו על אדם שלא היה מעולם מעבידו."

ש. פרלשטיין:

לא ברור לי מדוע צריך לקשור את מתן התעודה (א) בגיל (ב) בתעודת יושר.

אני מבין שסעיף (2) בענין תעודת
היושר נופל.

מר בר-ניב:

אשר לגיל, בחוקים שלנו ישנה אנדרהמוסיה גדולה בענין הגיל, ומצד שני יש מספר חוקים שקובעים גיל. על כל פנים, אין בזה שיטה אחידה. גיל ה-21 זה גיל שקובעים שאדם יכול להיות אחראי כלפי אחרים, הוא בעל מלאכה עצמאי, הוא בעל עסק.

סעיף 9(א) (1) נתקבל

היו"ר א. א. כהן: סעיף 9(ב): "המנהל ינהל פנקס מיוחד (שיקרא פנקס המלאכות) בו ירשמו לפי הפרטים שיקבעו בתקנות כל תעודת אומן שתחתן לפי סעיף קטן (א) וכל בעל מלאכה שקיבל תעודה לפי חוק זה."

הייתי מציע לכתוב "פנקס אומנים" במקום "פנקס המלאכות" וכן - "כל אומן שקיבל תעודה", ולא "כל בעל מלאכה שקיבל תעודה".

הצעת היו"ר א. א. כהן - נתקבלה

סעיף 9(ב) בתיקונים שהוצעו על ידי היו"ר - נתקבל

היו"ר א. א. כהן: סעיף 10(א): "שר המסחר והתעשייה רשאי, בצו שפורסם ברשומות, להורות שסעיף 3 לא יחול על מלאכה מסויימת או סוג של מלאכות, אלא כתוח התקופה שפורשה בצו".

י. אורי: בסעיף זה הציעה ההסתדרות להוסיף את המלים: "אחרי התייעצות עם התאחדות בעלי מלאכה וההסתדרות".

ט. פרלשטיין: זה טיין לאותה בעיה שמר בבה ערער עליה.

היו"ר א. א. כהן: אנו מקבלים את הסעיף כמו שהוא ונשאיר מקום פתוח לתוספת של מר אורי.

סעיף 10(ב): "הוראות סעיף קטן (א) יחולו רק על בעל מלאכה שקיבל אישור בכתב מאת המנהל על הגשת האהרה בדבר התעסקותו בנותח מלאכה, לפי טופס שנקבע על ידי המנהל."

מר הנגבי: אני מבקש למחוק את המלים: "לפי טופס שנקבע על ידי המנהל".

סעיף 10(ב) בהשמת המלים "לפי טופס שנקבע על ידי המנהל" - נתקבל.

היו"ר א. א. כהן: סעיף 11(א): "נוכח המנהל שבעסק פלוני מתעסקים במלאכה בניגוד להוראות חוק זה, רשאי הוא בצו בחתימת ידו - שייקרא להלן - צו סגירה - לצוות על סגירתו של העסק והפסקת כל פעולה בו. (ב) ביצוע צו סגירה אין בו כדי לפטור מאחריות פלילית על סגירה על הוראות חוק זה."

י. אורי:

הצעת ההסתדרות היתה, שזה לא ייעטה על דעת המנהל בצו אלא רק לאחר שתוקם ועדה אדמיניסטרטיבית של 3 חברים בראשותו של שופט שלום.

מר בר-ניב:

אנו מרביח יותר מדי בוועדות עם שופטים, והשופטים כבר מתאוננים. פה אין סיכון מיד של בריאות הצבור. מדוע לא להשאיר את הסעיף כפי שהוא? אם המנהל יעטה זאת מבלי להיות מוסמן, זוהי עבירה.

ט. פרלסטיין:

אני מתנגד להשארת הסעיף כפי שהוא. אני מוכן לקבל את ההצעה להקים ועדת שיפוט אדמיניסטרטיבית שהיו"ר שלה יהיה שופט שלום, או להגיד - שהמנהל יוציא צו ביניים באישור שופט.

מ. חזני:

אני מציע לקבל את הצעת ההסתדרות.

מר הנגבי:

אני מציע לומר, שהמנהל יקבל משופט שלום צו סגירה, לגמרי באופן בלתי קשור לתביעה פלילית.

הצעת מר הנגבי - נתקבלה

סעיף 11 (ב) - נתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 12: "אדם שעטה אחד מאלה: (א) מסר הודעה שהיא כוזבת בפרט חשוב לשם השגת פטור מבחינות אומן; (ב) השתמש בתואר אומן או עסק במלאכה ובעל מלאכה, מבלי שיהיה זכאי לכך לפי חוק זה;

(ג) שינה, ללא היתר מאת המנהל, כל תעודה שניחנה לו לפי חוק זה, או הרשה לטנוחה כאמור, או השאילה לאחר או הרשה לאחר להשתמש בה, אלף לירות או שני הפנשים כאחד. דינו - מאסר עד שנה אחת או קנס עד

סעיף 12 - נתקבל

היו"ר א. כהן:

סעיף 13: "שר המסחר והתעשייה ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצועו, ובכלל זה תקנות הקובעות:

1. סדרי בחינות אומן;
2. אגרות שיסולמו לצורך חוק זה;
3. פנקסים ורשימות שעל המנהל לנהל, ודינים וחטבונות שעליו להגיש.

מר הנגבי:

אני מבקש למחוק את הסעיפים הקטנים (1 ו-3), כי סעיף 9 מופיע פעם בסעיף 7 (ג) וסעיף 3 כי זה נובע מהטמכות הכללית שהוא רשאי להתקין תקנות בכל ענין הנוגע לביצוע החוק.

סעיף 13 בהשמת הסעיפים (1) ו(3) - נתקבל

היו"ר א. כהן: רבותי, נשאלו 3 דברים שבהם עלינו להחליט: א. הרשימה; ב. התייעצות עם הארגונים; ג. שינוי נוסח הסעיפים בהתאם לעקרונות שנתקבלו היום.

הישיבה נעולה.

הישיבה נמשלה בשעה 13.20